

5. SZEKCIÓINK MUNKÁJÁRÓL

ÁTTEKINTÉS A MBFT SZEKCIÓIRÓL

(1997 – 2001)

Szekció - munkacsoport

A Magyar Biofizikai Társaság jelenleg is működő 11 szekciójának hivatalos felsorolása az Alapszabály 1. számú mellékleteként a 15. fejezetben található meg magyar elnevezésének betűrendjében, de közölve angol nevét és megalakulásának évét is. A felsorolásban már nem szerepel az 1984-ben Társaságunk keretében megalakult (egykor igen nagy taglétszámú: 1985-ben 70, 1989-ben 335 fő!) Akupunktúrás Munkacsoport. Ez a munkacsoport az 1997. évi Értesítőben még beszámolt munkájáról, de azt követően - a munkacsoportok között utolsóként - beszüntette tevékenységét. Ennek okairól rövid ismerterítő olvasható a következő oldalon. (A korábbi években létezett és megszűnt munkacsoportokról az 1997. évi Értesítő 87. oldalán található adatok.)

Tagság

Lényeges változás a korábbiakhoz képest, hogy a 13. Közgyűlésen, 1998-ban, elfogadott és jelenleg is érvényes Alapszabály 4.§ 2. bekezdésének előírása szerint a Társaság minden tagja egyúttal egy - és csak is egy – *szekció tagja is kell legyen*, ahol küldöttválasztási stb. jogait is gyakorolhatja. (Az ún. „területi csoportok” egyidejűleg megszűntek!) A választott szekcióra vonatkozóan a régebbi társasági tagoknak módjukban volt egy 1999. december 20.-ig beküldendő kérdőíven írásban nyilatkozni, ezt követően pedig a jelentkezési lapon kell az új belépőknek a kívánt szekciót egyértelműen megjelölniük. Egyes szekciók (pl. Orvosfizikai) a szekciótagsághoz kikötik előzetes hozzájárulásukat! Lehetőség van arra is, hogy valaki más szekció(k) rendezvényeiről is rendszeres információt kérjen és kapjon. A szekciótagsággal kapcsolatos észrevételeket kérjük közvetlenül a MBFT titkárságának jelezni!

Működésük

A szekciók munkájának részleteiről az alapszabály 17. §-a rendelkezik. Kiemelendő, hogy előírt minimális létszámuk 15 fő (ez alól jelenleg még akad kivétel), s hogy bizonyos keretek között megváltoztathatják elnevezésüket is. Ez utóbbi joggal mindezideig csak az Orvosfizikai Szekció kívánt élni, ennek okait elnökük részletesen kifejti néhány oldallal továbblapozva olvasható munkabeszámolójukban.

Ebben a fejezetben az Értesítő hagyományai szerint ezúttal is szerepelnek valamennyi szekció adatai (vezetősége, tagjainak névsora, tárgyidőszakbeli tevékenysége, stb.). Megjegyzendő azonban, hogy itt többségük esetében csak a tárgyidőszak végének – a szerkesztő tudomására hozott - szekcióbeli eseményei olvashatóak, mivel az elmúlt periódusban három közgyűlésünk is volt, s ezek beszámolóit – részletesen sorra véve az egyes szekciók adott évi munkáját is - a 2. fejezetben teljes terjedelmükben megtalálhatóak.

AZ AKUPUNKTÚRA MUNKACSOPORT MEGSZŰNÉSE

Az MBFT keretében 1984-ben létrehívott Akupunktúra Munkacsoport az 1990-es években már nem látta el azt a feladatot, amire eredetileg létrejött: fórumot adni az akupunktúra hatás-mechanizmusa biofizikai természetű vizsgálatainak.

Ennek okai közül elsősorban a megváltozott, decentralizált kutatási körülmények és az orvosok „saját” érdeklődése, azaz az orvosok magánpraxis beállítottságának erősödése említhetők. Magyarországon 1987 óta legális az akupunktúra. 1989-ben megalakult az önálló Magyar Akupunktúrák Orvosok Társasága is, s a Munkacsoport tagságának jelentős hányada szervezetileg oda került. A Magyar Akupunktúrák Orvosok Társaságát, kérelmére, a MOTESZ 1995. decemberében felvette taggyejesületei sorába.

Fenti okokból a Munkacsoport az 1997. évet követő időszakban működését beszüntette. Van viszont önálló alapítványi kutatóműhely: a kiemelten közhasznú Egészség Biztonság Alapítvány a hagyományos kínai orvoslási módszerek hatásmechanizmusainak kutatására. Jelenleg a tűszúrás hatására bekövetkező fMRI-vel mérhető változások vizsgálata a főtevékenységük, de foglalkoznak klinikai hatásvizsgálati kutatásokkal is. (Elérhetőség: tel/fax: 1/3208-222; e-mail: aeory@freemail.hu)

EÖRY AJÁNDOK

AGRÁR ÉS ÉLELMISZERFIZIKAI SEKCIÓ

Alakulásának éve: 1987. Jelenlegi taglétszáma: 16 fő
Angol neve: Section of Agro- and Food-Physics

Elnök: Kispéter József dr.
Titkár: Dóka Ottó dr.

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Csomárné Bognár Kerka dr	László Péter dr.	Simon József
Farkas István dr.	Misik Sándor dr.	Szabó S. András dr.
Halász Norbertné dr.	Nagy Pál dr.	Szín Melinda
Koncz Andrea	Neményi Miklós dr.	Vozáry Eszter
Kovács Lajos	Schreiberné Molnár Erzsébet	

A Szekció a lehetőségeknek megfelelően végezte és végzi munkáját 2001-ben is. Három fontosabb rendezvényről, ill. munkáról számolok be:

Az Agro- és Élelmiszerfizika hazai oktatásról szerveztünk megbeszélést (2001. májusában) a Szent István Egyetem Fizika Automatika Tanszékén (Buda) amelyre meghívtuk és amelyen részt vett dr. Radnai Gyula az Eötvös Lóránd Fizikai Társulat alelnöke is. Az oktatási intézmények, felkért előadói ismertették a fizika oktatásuk helyzetét a tantárgyi programokat és a gyakorlati oktatás feltételeit. Az egyes felsőoktatási intézményeink képzési szakjai, ill. céljai különböznek, de sok a közös „gond”. A kredit rendszer és több helyen a mérnöki integrációs szemlélet hatására csökkent a fizika oktatási óráinak a száma. Megállapítottuk, hogy a közös gondolkodás segítheti munkánkat, és így hasonló rendezvényeket tervezünk a jövőben is szűkebb célkitűzéssel. Folyamatban van egy Agrofizika c. tankönyv írása, szerkesztő dr. László Péter egyetemi docens (ez magában foglalná az élelmiszerfizika fontosabb területeit is). A szerkesztő kérte a tankönyvíráshoz a résztvevő intézmények részvételét.

2001. december 14-én tudományos ülést szervezünk az MTA Kémiai Kutatóközpont Izotóp- és Felületkémiai Intézetében. Témája: A dozimetria jelentősége napjainkban – környezetvédelmi-, sugárvédelmi- és sugártechnológiai dozimetriai kuitatások. Az összezővel dr. Kovács András osztályvezető és munkatársai előadások keretében ismertetik idevágó eredményeiket, amit laborbemutató követ. E rendezvény több szekciótag kutatómunkáját közvetlenül is érinti

Az Élelmiszerfizikai Közlemények című folyóiratot – ami magyar és angol nyelven jelenik meg – a MBFT védnöksége alatt a Szekciónk patronálásával adjuk ki (nem kis anyagi nehézséggel!) több, mint 10 éve szponzori támogatással (a támogatók között van és reméljük a jövőben is lesz a MBFT!) Úgy gondoltuk, hogy a fennmaradás érdekében átszervezzük a folyóirat szerkezetét, azaz a cikkek közös ábra, táblázat és irodalom anyaggal angolul és magyar szöveggel jelennek meg (ez anyagi megtakarítást is jelent!). A magyar nyelvű megjelenéshez azért ragaszkodunk, mert elsősorban az élelmiszeripar szakembereinek indítottuk el a folyóiratot, akik eddig aktívan szponzorálták a megjelenést.

KISPÉTER JÓZSEF
szekcióelnök

AAPM	American Association of Physicists in Medicine
ASBMB	American Society for Biochemistry and Molecular Biology
CIE	Comission Internationale de l'Éclairage
COBASE	Collaboration in Basic Science and Engineering
DEGRO	Deutsche Gesellschaft für Radio-Onkologie
DPG	Deutsche Physikalische Gesellschaft
EANM	European Association of Nuclear Medicine

←56. old.

(Tájékoztató az 56. oldalon!)

142. old.→

BESZÁMOLÓ A BIOMECHANIKA SZEKCIÓ MUNKÁJÁRÓL

Alakulásának éve: 1994. Jelenlegi taglétszáma: 6 fő*
Angol neve: Section of Biomechanics

A szekciónak jelenleg nincs vezetősége.
Mebízott képviselő: Török Attila dr.

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Keresztszeghy István Szilágyi Tibor Veress János dr.
Mihályka Erzsébet dr. Tihanyi József dr.

A biomechanikát művelő magyar orvosok, fizikusok, biofizikusok többsége az oktatásban, kisebb részük a kutatás területén tevékenykedik. Sokan közülük klinikusok (ortopéd sebészek, gyógytornászok), mások a sport és a testnevelés szakemberei (testnevelő tanárok, edzők). Az utóbbiak jobban vonzódnak a Magyar Sporttudományi Társasághoz, melynek akadémiai képviselője van. A MBFT biomechanikai szekciója ezért igen kis létszámú. Többen közülük mindkét Társaságnak tagjai.

A biomechanikával kapcsolatos legutóbbi események:

Könyvek:

Horváth Gábor: A mechanika biológiai alkalmazása. (Biomechanika)

Egyetemi tankönyv. (ELTE Eötvös Kiadó, Bp.- 2001)

Katics L., Lőrinczy D., Harsányi L.: Erőedzés elmélete és gyakorlata.

(Magán kiadású könyv.- 2000)

Előadások:

Bársony I., Keresztszeghy I., Török A.: Az iram és tempó közötti kapcsolatok vizsgálata kajak-kenu versenyek videófelvételei alapján.

(III. Országos Sporttudományi Kongresszus.- 1999. II. Kötet. 10. o.)

Török A., Bársony I., Kasza I., Keresztszeghy I.: Humán vázizomzat erő-sebesség-teljesítmény szerinti analízise. (Ugyanott: 111. o.)

Tihanyi J.: A sporttudomány helyzete és távlatai. (Ugyanott: I. Kötet. 24. o.)

Rövidelőadások, poszterek a MBFT XIX. Kongresszusán. (Kecskemét- 1999):

Tihanyi J., Rácz L., Gyulay G.: A patella in hosszváltozása különböző nyújtások során.

Rácz L., Tihanyi J.: A forgatónyomaték – szögsebesség összefüggés vizsgálata állandó és lineárisan növekvő sebesség alkalmazásakor.

Kovács I., Rácz L., Tihanyi J.: Az alsó végtagi ízületek dinamikája talajraérkezések alatt.
Mizera F., Horváth G.: Dobósportok a forgó Földön: Hogyan befolyásolja a dobótávot a Coriolis- és a centrifugális erő ?

Tihanyi T., Tihanyi J.: Parézis és ép oldali izmok kontraktilis tulajdonságainak összehasonlítása

* Az alapszabályban rögzített minimális szekciólétszám 15 fő. (17.§ 2. bekezdés)

Tuskó L., Török A.: A kakajlapátban ébredő feszültségek analízise egy evezési ciklus alatt.
Török A., Kasza I., Nyolczas N.: A Hill-egyenlet sport-biomechanikai vonatkozásai.
Bársony I., Török A., Keresztszeghy I.: Számítógéppel segített biomechanikai mozgáselemzés videofelvételek alapján.
Keresztszeghy I., Török A.: Idegsejt inger – ingerületi folyamatának számítógépes szimulálása.
Kellermann P., Mészáros T.: A számítógépes talpnyomásmérés gyakorlati alkalmazásának lehetőségei.
Kerekasztal konferencia a biomechanika egyetemi és főiskolai oktatásáról.
Elnök: prof. Mészáros Tamás, vitaindító előadás: prof. Tihanyi József.

TÖRÖK ATTILA
mb. szekciótitkár

A FOTOBIOLOGIAI SZEKCIÓ TEVÉKENYSÉGE

Alakulásának éve: 1987. Jelenlegi taglétszáma: 26 fő
Angol neve: Section of Photobiology

Elnök: Böddi Béla dr.
Titkár: Hudeczné dr. Csík Gabriella

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Barta András	Horkay Irén prof.	Rontó Györgyi dr
Bernáth Balázs	Horváth Gábor dr.	Sárvári Éva dr.
Csúcs Gábor	József Zsófia	Solymosi Katalin
Deák Zsuzsanna	Kerékgyártó Tibor	Szigeti Zoltán dr.
Földváriné dr Fekete Andrea	Kószegi Tamás dr.	Szócs Katalin
Gál József	Láng Ferenc dr.	Tokaji Zsolt
Gulyásné dr. Turessányi Enikő	Máté Zoltán	Vass Imre dr.
Hegedüs Ramóna	Pomozi István	Vidóczy Tamás

A Szekció tagjai aktívan részt vettek a hazai és a nemzetközi tudományos rendezvényeken, így az MBFT XX. Kongresszusán is.

Az Európai Fotobiológiai Társaság (ESP) 8. Kongresszusát 1999. szeptember 3-8. között Granadában (Spanyolország) rendezték meg. A rendezvény munkájába szekciónk 7 tagjának, a következő, 2001. szeptember 3-8. között a norvégiai Lillehammerben megtartott, 9. ESP Kongresszus programjába pedig 6 szekciótagnak

volt módja a helyszínen bekapcsolódni, részben a MBFT köszönettel fogadott anyagi támogatásával. (Ezekről a rendezvényekről részletesebb beszámoló található a 9. fejezetben.)

A lillehammeri kongresszust megelőzően a szekcióban megfogalmazódott az a szándék, hogy az ESP 11. Kongresszusának megrendezésére Magyarországon kerüljön sor. Amint erre hivatalosan is mód lesz a szekció várhatóan beadja pályázatát.

HUDECZNÉ CSÍK GABRIELLA
szekciótitkár

AZ IONCSATORNA SEKCIÓ

Alakulásának éve: 1995. Jelenlegi taglétszáma: 18 fő
Angol neve: Ion Channel Section

Elnök: Gáspár Rezső dr.
Titkár: Krasznai Zoltán dr.

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Bagdány Miklós	Kiss Tibor dr.	Spät András dr.
Bányász Tamás dr.	Kormosné Goda Katalin	Szentesi Gergely
Hajdú Péter	Magyar János dr.	Székely Andrea
Horváth Gábor	Panyi György dr.	Szücs Géza dr.
Ibrahim Shehu Mustapha	Rubovszky Bálint	Varga Zoltán
	Somodi Sándor	

Az MBFT Ioncsatorna Szekciójának munkájáról:

1. 2001. május 17.-én *dr. Jan Tytgat*, a Katholic University of Leuven toxikológiai laboratóriumának vezetője az MBFT Ioncsatorna Szekció meghívására a DEOEC Biofizikai és Sejtbiológiai Intézet könyvtárában előadást tartott "From venom to ligand, from ligand to signal transduction" címmel.

2. Ugyancsak a szekció meghívására 2000 július hónapban *Masaaki Morisawa*, (University of Tokyo, Japán) és *Sachiko Morisawa*, (St. Marianna University, Kawasaki, Japán), tartottak angol nyelvű előadást a DE OEC Biofizikai Intézetében "Molecular mechanism of sperm activation" címmel.

Az szekció 2001-ben tagjainak aktív részvételével képviselte magát az országos (MBFT) és a nemzetközi (ISAC, ENMC) rendezvényeken is.

MBFT XX. Kongresszusán az alábbi előadásokkal vettünk részt:
Panyi, G., Hajdú, P., Bagdány, M., and Gáspár, R.J.: Az inaktivációból történő
visszatérés alegységfüggése Kv1.3 csatornákon.
Gáspár, R.J., Péter, M., Hajdú, P., Bagdány, M., and Panyi, G.: Pandinus
imperator toxinok hatása a Kv1.3 ion-csatorna működésére.

KRASZNAI ZOLTÁN
az Ioncsatorna Szekció titkára

A MEMBRÁN SEKCIÓ TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Alakulásának éve: 1983. Jelenlegi taglétszáma: 46 fő
Angol neve: Membrane Section

Elnök: Zimányi László dr.
Titkár: Voszka István dr.

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Bagyinka Csaba	Gárdos György dr.	Kulcsár Ágnes
Banczerowski Januszné dr.	Gergely (Turzó) Csilla	Lakatos Melinda
Basthovyy Denys	Grohmann Ferenc Levente	Lakatos Tibor dr.
Bérczi Alajos dr.	Györgyi Sándor dr.	Lakos Zsuzsa dr.
Bíró Gábor dr.	Győri János	Páli Tibor dr.
Blaskó Katalin dr.	Hollós Nagy Katalin	Póra Melinda Katalin
Bóta Attila dr.	Illés Péter dr.	Pusztai János dr.
Budai Marianna	Jávorfai Tamás Ferenc	Rákhely Gábor
Demeter István	Jelitai Márta	Salánki János dr.
Dér András dr.	Kelemen Lóránd	Szabó Zsófia
Enyedi Péter	Keszthelyi Lajos dr.	Szabóné dr. Nagy Andrea
Érdi Péter	Kovács Imre	Szalontai Balázs dr.
Fábián László	Kovács László dr.	Szőkefalvi-Nagy Zoltán dr.
Garab Győző dr.	Kövér György dr.	Vadász István dr.
Gál Éva dr.		Vető Ferenc dr.

Az MBFT Membrán Szekciójának a 2000. évi tagrevízió után 37 regisztrált tagja volt, ez a szám azóta, többek között öt fiatal kolléga belépésével 46-ra nőtt. A tagság területi megoszlása: Budapest (19), Szeged (18), Pécs (5), Tihany (2), Debrecen (1) és Veszprém (1). A Szekció feladatának tekinti a hazai membrán-biofizikai kutatások bemutatását, a szakterület kutatóinak, oktatóinak olyan fórum biztosítását, ahol

tájékozódhatnak a membrán-biofizika legújabb hazai és külföldi eredményeiről. A szekció elnöke az 1998-as tisztújításig Kubászova Tamara volt, aki azóta nyugdíjba vonult és az aktív kutatómunkát művészi alkotómunkára váltotta fel. Az 1998-ban megválasztott új elnök Zimányi László (MTA SZBK Biofizikai Intézet), a titkár pedig Voszka István (SOTE Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet).

A Membrán Szekció minden évben részt vesz a sümegei Membrán Transzport Konferencia szervezésében és előadásokkal, poszterekkel is jelen van a konferencián. Az 1999. évi sümegei találkozóhoz az MBFT anyagilag is hozzájárult.

A hazai kutatóhelyek meglátogatása sorában 1997. október 15-én az MTA Szegedi Biológiai Központ membrán-biofizikai kutatóhelyei mutatkoztak be. Bevezető előadások után a résztvevők megtekintették a Központ Biofizikai és Növénybiológiai Intézetének több laboratóriumát. Ezek voltak: a neurobiológiai kutatásokat szolgáló elektronmikroszkóp, az egyéb morfológiai kutatások háttérét biztosító lézersugár pásztázó mikroszkóp és a cirkuláris és lineáris dikroizmus spektrográf. Bemutatták az elsősorban fotoszintézissel kapcsolatos vizsgálatokra szolgáló termolumineszcencia és fluoreszcencia-indukció laboratóriumokat. A membránok dinamikáját, a fehérje-lipid kölcsönhatást az elektronspin-rezonancia és a Fourier transzformációs infravörös spektrográfok segítségével kutadják, az optikai sokcsatornás spektroszkópia, a kinetikus abszorpciós spektroszkópia és a fotoelektromos mérési berendezések pedig a membrán-bioenergetikai kutatások eszközei a Szegedi Biológiai Központban.

1998. május 18-án a Szekció tisztújító tudományos ülést rendezett az MBFT Molekuláris Biofizikai Szekciójával közösen, a József Attila Tudományegyetem Biofizikai Tanszékén. Az ülésen megvittuk a két szekció jövőbeni együttműködésének módjait. Tekintettel a két szekció érdeklődési körének átfedéseire, a tagság többsége a közös programok rendezését javasolta. Az ülésen két előadás hangzott el:

Maróti Péter: JATE Biofizikai Tanszék: Molekuláris biofizikai kutatások a tanszéken

Váró György: MTA SzBK Biofizikai Intézet: A bakteriorodopszin membránfehérje működésének sajátos kérdései

Ezt követően a résztvevők a Tanszék munkájával ismerkedhettek meg.

1998. november 25-én közös tudományos ülést rendeztünk az Ioncsatorna Szekcióval, ahol az alábbi előadás hangzott el:

Ljudmilla Schagina (Szentpétervár, Citológiai Intézet): Channel forming activity of syringomycin E

Ugyancsak közös rendezvényünk volt a Sugárbiológiai Szekcióval 1999. február 23-án, ahol két előadást hallhattunk:

Uwe Pfüller (Inst. of Phytochemistry, Univ. Witten/Herdecke): Lectins in cell biology

Kubászova Tamara (OSSKI): Sejtmembránok - ionizáló sugárzás – lektinek.

Ez alkalommal köszöntöttük a Szekció korábbi elnökét visszavonulása alkalmából, akinek a kispasztikáiból és érmeiből alkalmi kiállítást tekinthettek meg a résztvevők a helyszínen. Sokoldalú tevékenységét az OSSKI részéről Gászó Lajos igazgatóhelyettes, a MBFT és ezen belül a Membrán Szekció részéről Györgyi Sándor, a MBFT alelnöke köszönte meg. Művésztársa méltatta képzőművészeti munkásságát.

2000. március 23-án küldöttválasztással egybekötött tudományos ülést rendeztünk Budapesten. Itt két előadás hangzott el, mindkettő a Semmelweis Egyetem Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet munkatársaitól:

Voszka István: Liposzómák felhasználása az orvosi diagnosztikában és terápiában
Nagy Irén, Galántai Rita: Porfirin transzport vizsgálata liposzóma - szérum albumin rendszerekben

2000. április 25-én közös tudományos ülést tartottunk a Molekuláris Biofizikai Szekcióval és a Szegedi Akadémiai Bizottság Biofizikai Munkabizottságával. Ezúttal két izraeli vendégelőadónk volt a Weizmann Intézetből:

Avigdor Scherz: Ultrafast gating of electron transfer in photosynthetic reaction centers.
A new concept.

Zazie Scherz: Teaching of natural sciences

2000. november 21-én újabb hazai kutatóhely mutatkozott be előadások és laborlátogatás keretében. Az Ioncsatorna Szekcióval közös rendezvényen a Debreceni Egyetem Biofizikai és Sejtbiológiai Intézete adott otthont az alábbi előadásoknak:

Panyi György (DEOEC): Alegységek közötti kölcsönhatások a Kv 1.3 csatornák inaktivációból történő visszatérése során

Péter Mózses (DEOEC): Pandinus imperator skorpió toxinok hatása Kv 1.3 csatornákra

Bert van Duijn (Leiden): Anion channels in the tonoplast membrane of Chara corallina

Zimányi László (MTA SZBK): Bakteriorodopszin az ezredfordulón (a 9. Nemzetközi Retinálfehérje Konferencia tanulságai)

Az előadások után megtekintettük a DEOEC Biofizikai és Sejtbiológiai Intézetében működő atomerő mikroszkópot, sejt-szortert, és a membránfehérjék laterális mozgékonyágát vizsgáló FRAP berendezést.

Tekintettel a biofizikai oktatás fontosságára említést érdemel, hogy a SOTE Biofizikai és Sugárbiológiai Intézetében évek óta meghirdetik és nagy érdeklődés mellett oktatják a "Modellmembránok (liposzómák) alkalmazása az orvosi és gyógyszerészi gyakorlatban" című fakultatív tantárgyat, amit egy féléven keresztül heti két órában adnak elő. A tárgy oktatásában a Membrán Szekció több tagja aktívan részt vesz.

A szekció a közeljövőben lehetőséget kíván biztosítani a membránbiofizika területén működő doktoranduszok számára kutatási eredményeik bemutatására.

Nemzetközi kapcsolataink szempontjából öröndetes, hogy szekciónk tagja, Páli Tibor, a 2000-2005-ös COST Chemistry Action D22 "Protein-Lipid Interactions" programjának egyik kezdeményezője és az induló "Molecular interactions of the protein-lipid interface" munkacsoport társvezetője lett.

Bérczi Alajos tagtársunk 1998-ban belga partnereivel közösen "Plasmamembrane redox systems and their role in biological stress and disease" címmel nemzetközi szimpóziumot rendezett, melynek anyagát könyv alakjában is megjelentették.

ZIMÁNYI LÁSZLÓ
szekcióelnök

A MOLEKULÁRIS BIOFIZIKAI SZEKCIÓ

Alakulásának éve: 1995. Jelenlegi taglétszáma: 63 fő
Angol neve: Molecular Biophysics Section

Elnök: Fidy Judit dr.
Titkár: Nagy László dr.

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Aradi Ferenc dr.	Hideg Éva dr.	Rozlosnik Noémi dr.
Balog Erika	Jákliné Ullrich Beáta	Schay Gusztáv
Bálint Erzsébet dr.	Kaposi András	Simon István dr.
Bárdosné dr. Nagy Irén	Kardos József dr.	Smeller László
Belágyi József dr.	Kálmán László (Szeged)	Somogyi Béla dr.
Boross László dr.	Kellermayer Miklós S.Z.dr.	Somogyvári Zoltán
Bódis Emöke	Kis-Petik Katalin	Sóti Csaba
Böde Csaba	Kovács Kornél dr.	Szarka Ágnes
Buzási Tivadar	Laczkó Gábor dr.	Szarka Krisztina
Czimbalek Livia	Laczkóné Turzó Kinga	Szigeti Krisztián
Csermely Péter dr.	Lőrinczy Dénes dr.	Szilágyi András
Dosztányi Zsuzsanna	Ludmann Krisztina Zelma	Tandori Júlia
Filus Zoltán	Lukács András	Tálos György
Galajda Péter	Magyar Csaba	Tölgyesi Ferenc
Galántai Rita	Maróti Péter dr.	Tusnádi Gábor dr.
Gerencsér László	Nagy Barbara	Várkonyi Zoltán dr.
Grama László	Nyitrai Miklós dr.	Váró György dr.
Groma Géza dr.	Ormos Pál dr.	Visegrády András
Halasi Szulamit	Osváth Szabolcs	Vonderviszt Ferenc
Herczeg Tamás dr.	Pócsik István dr.	Závodszy Péter dr.
	Rinyu László	

A Molekuláris Biofizika Szekció folytatta azt a már hagyománnyá vált rendezvénysorozatát, amely szerint évente egy-egy szekcióülést az ország különböző biofizika iskoláiban tart. 2001-ben a Pécsi Tudományegyetem Biofizikai Intézetében tartottuk ezt a tudományos ülést, Somogyi Béla tanszékvezető és kollégái vendégeként, március 23-án. A társszervező Kilar Ferenc professzor volt. A rendezvényen az alábbi előadások hangzottak el:

Bódis Emöke: Az aktin filamentum dinamikai vizsgálata fluoreszcencia spektroszkópiás módszerekkel

Visegrády András, Lakos Zsuzsanna, Czimbalek Livia, Somogyi Béla: Intracelluláris kalcium oszcillációk mechanizmusának vizsgálata

Grama László, Somogyi Béla, Kellermayer Miklós: Rodaminjelölt titinmolekulák globális szerkezete és flexibilitása

Groma Géza: Biológiai membránok elektromos terének közvetlen mérése

Galajda Péter: Fénnyel gyártott és hajtott mikroszkopikus gépek

Smeller László: Fehérjék vizsgálata nagy nyomás segítségével

Módos Károly: Fluoreszcencia korrelációs spektroszkópia

Hideg Éva: Reaktív oxigén kimutatása növényekben

Vonderviszt Ferenc: Makromolekuláris kölcsönhatások vizsgálata izotermális titrációs kalorimetriával

Az ebédszünetben és az ülés végén, Fidy Judit zárszava után, még a laborok meglátogatására is adódott alkalom

A rendezvény igen jó hangulatú, magas színvonalú tudományos ülés volt, amire az ország igen különböző helyeiről (Pécs, Budapest, Veszprém, Szeged) összesereglettek a szekció tagjai beleértve a testvérszekció (Membrán) tagjait is. A házigazdák finom ebédre is gondoskodtak, a helyszínen felszolgált szendvicsek lehetővé tették a szoros tudományos program betartását. A résztvevők száma megközelítette az ötvenet. Köszönjük Somogyi Bélának és kollégáinak a szíves vendéglátást.

Hagyományaink közé tartozik, hogy a Membrán Szekcióval közös programokat szervezünk. 2001. november 9-én is sor került egy ilyen közös rendezvényre, amely egyúttal a Szegedi Akadémiai Bizottság rendezvénye is volt, az SzBK klubhelyiségében. Garab Győző volt. A szervezésért köszönettel tartozunk dr. Garab Győző tagtársnak, aki a tudományos ülés gazdájaként gondot fordított arra, hogy az ő vendégeként itt tartozkodó Holzwarth professzort felkérje egy a tudományos szekciók részvételével szervezendő előadásra:

Alfred Holzwarth: (Max-Planck-Institut für Strahlenchemie, Mülheim, Németország): A fehérjedinamika szerepe a fotoszintetikus reakcióciklusban.

Az enzimműködés és fehérjekonformáció közötti kapcsolatot sokan tanulmányozták már modelrendszeren, azonban Holzwarth professzor úttörő munkát végzett a fehérjedinamika és a biokémiai reakciók kapcsolata terén azáltal, hogy a kérdést a fotoszintézis reakcióláncában kezdte tanulmányozni. Modellrendszerként a bíborbakteriális fotoszintetikus reakciócentrumot használta. Ezen reakciócentrumokban játszódik le a fotoszintetikus energiaátalakítás első lépése, a fényindukált töltésszétválasztás. A létrejövő szétválasztott töltéspár elektromos tere indukálja a fehérjének a sötétadaptált állapottól különböző szerkezetbe való átalakulását. Holzwarth professzor kimutatta, hogy a töltésszétválasztást követően különböző időskálán végbemenő fehérjerelaxációs folyamatok zajlanak le. Így értelmezhető, hogy többszöri fényerjesztés során a reakció nem azonos fehérjeszerkezetben zajlik le. Az igen érdekes előadást élénk vita és diskussziók követték.

A kb. 30 főnyi hallgatóságot az SzBK-, a JATE-beli és a budapesti tagtársak alkották, többségében a Molekuláris Biofizikai Szekció tagjai.

FIDY JUDIT
a Szekció elnöke

AZ ORVOSFIZIKAI SZEKCIÓ TEVÉKENYSÉGE

Alakulásának éve: 1974. Jelenlegi taglétszáma: 63 fő
(a tagok nyilatkozatán alapuló központi nyilvántartás szerint)
Angol neve: Section of Medical Physics

A szerkesztő megjegyzései:

1/ A hatályos Alapszabály 1. sz. mellékletében még a fenti magyar ill. angol elnevezések szerepelnek, de a szekció már kb. 1998-tól a “**MBFT Magyar Orvosság**” illetve a “**Hungarian Association of Medical Physicists**” elnevezést használja.

2/ A szekcióvezetés csak 56 szekciótagot tart nyilván. Vitatja a *-al jelölt 9 fő szekciótagságát, viszont tagnak tekinti Bárczi Jánost (aki sem a múltban, sem jelenleg nem tagja az MBFT-nek) és Mózes Árpád Csabát (aki 1995-től tagja volt az MBFT-nek, de jelenleg már nem az).

Elnök: Zaránd Pál dr.
Titkár: Szil Elemér dr.

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Adamecz Pál dr.	Jung József	Pecsenye Béla
Aranyos Attila	Kazai Lajos dr.	Pesznyák Csilla
Ballay László dr.	Kálmán László	Pintye Éva dr.
Barla Ferenc	Kiss Balázs	Polgár István dr.
Berkes László*	Kiss Károly	Porubszky Tamás dr.
Berta Ilona	Kiss Tibor dr.	Pula Balázs
Csiribán Mihály dr.	Kontra Gábor dr.	Rásonyi János dr.
Csobály Sándor dr.	Kovássy László dr.*	Ritzné Borbély Teréz dr.
Dezsőné Groska Erika	Kóbor József	Seres András dr.*
Dézi Zoltán dr.	Kóródi László	Szabó Árpád dr.
Duliskovich Tibor dr.	Krasznai István dr.	Szalai Tibor
Erdélyi Katalin dr.	Major Tibor	Szávai József
Farkas György dr.	Martos János dr.	Szluha Kornélia dr.*
Fekete Gábor	Medovarszki Tamás	Treer Tivadar dr.
Ferenczy Imre dr.*	Morvayné Hudecz Nóra	Turi Ferenc*
Gáspárdy Géza dr.	Motoc Anna Mária	Urbán László*
Geszti Imre	Nagy Zoltán Zsolt dr.*	Varjas Géza dr.
Giczi Ferenc	Németh Zsuzsanna	Várad Csaba
Grécziné Varga Edit	Néveri Gábor	Vittay Pál dr.
Hegedüs László	Pál Imre dr.*	Weisz Csaba dr.
	Pálvölgyi Jenő dr.	

Az Értesítő szerkesztője szerint az orvosság az MBFT-nek egyik sajátos és igen aktív része, amelynek az utóbbi időben két világtalanszusa is volt, és így célszerű, ha tevékenységünket a biofizikusok jobban megismerhetik. Szóval, valahol Ádámnál és Évánál kell kezdeni.

A Magyar Biofizikai Társaság mindig is toleráns, nagyvonalúan befogadó szervezet volt. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy nemcsak a sugárbiológusokat, az orvosságosokat (1974), de az akupunktúrákat, vagy az orvosi ultrahangot is befogadta. Igaz, van, ami ezek közül megszűnt, vagy gyakorlatilag megszűnt.

A befogadást talán az teszi lehetővé, hogy a ma már 40 éve létesült társaság 1998-ban, finoman szólva is vitatható módon létrejött Alapszabályának 2§ (1) szerint a „Társaság a magyar biofizikusok és a határterületi tudományokkal foglalkozók önkéntes alapon szervezett egyesülete”, amely 40 év alatt sem definiálta, hogy ki is az a biofizikus, és kinek a milyen határterületeiről van szó.

Kik az orvosságosok?

Sajátos helyzetünket és érdeklődésünket talán az alábbi néhány adat is megvilágítja.

Az ICSU –nak (The International Council for Science) jelenleg 95 nemzet jobbjára tudományos akadémiaja mellett 26 nemzetközi társaság tagja van, A legrégebbi nyolc tagsága 1922-25 –re datálódik. Az egységes Biological Sciences (1925) után az élettudományok sorában a Biokémia, az Élettan (1955), majd a Biofizika (IUPAB, 1961) következett. Az IUPESM (International Union of Physical and Engineering Sciences in Medicine), amely az IFMBE (International Federation for Medical and Biological Engineering) és az IOMP (International Organization for Medical Physics) ernyőszervezete, 1999-ben lett az ICSU teljes jogú tagja. Más szóval, az orvosságos nem része a biofizikának.

Különbözünk a biofizikától abban is, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) külön egységként (2111-11, medical physicist), mint műszaki és természettudományos (21) kategóriába tartozó foglalkozást ismeri el (az egészségügyi foglalkozások a 22 csoportba tartoznak). Az Európai Közösség 97/43/Euratom direktívájában az orvosságos szakértő alkalmazását – feladatainak és képzettségének pontos meghatározása mellett – kötelezően írja elő. Lényegében elsősorban ionizáló sugárzásokkal (ezen belül besugárzás tervezéssel, optimalással, paciens dozimetriával, sugárvédelemmel, leképezéssel, QA/QC-vel) foglalkozó szakemberekről van szó.

Nekünk már az elnevezésünkkel is baj van. A medical physics általunk is használt, és hivatalos nyelvészeti vélemény szerint is legmegfelelőbb magyar fordítása az orvosságos. Ezt újabbban egyes csoportok – az ETT-t (Egészségügyi Tudományos Tanács) is belekeverve – szeretnék egészségügyi fizikusra változtatni. Jellemző, hogy az ETT vezető munkatársa sem tudja, hogy van health physics is, de az egész mást jelent. Legfőbb aggálya az, hogy egy orvosságos (vagy az orvosságbiológiai mérnök), mint „orvos”, praktizálni fog. Néhai Antal József miniszterelnök esetében (orvostörténész) ez a veszély – szerintem – nem állt fenn, mert ő orvos volt... A valóságban történelemtanárr. Akárhogy is van, halála után 8 évvel tényleg nincs veszély.

Ez tényleg figyelemre méltó előrelépés 27 évvel azután, hogy külföldi tapasztalatokra hivatkozva e területek (medical physics, biomedical engineering, stb.) hazai szükségességére Szóke József kollégánk – aki pécsi orvosi diplomája után lett az

ELTE-n okleveles fizikus – felhívta a figyelmet, majd 1990-ben a 2006/1990 Minisztertanácsi Határozat döntött a harmonizációról. A hazai jogszabály is már három éve előírja az orvosságfizikusok alkalmazását, de még a képzés sem indult meg. Az eurokonform, és az európai szakmai társaság (EFOMP) által igen pozitívan véleményezett anyag jó három éve fekszik az Eü. Minisztérium asztalán. Régebben azt mondtuk volna, hogy ami van, az „balkáni állapot”. De ez sem igaz, ott már (pl. Görögország, Bulgária) a közelmúltban megoldották ezt a kérdést.

Mire a 84/466/Euratom magyar változatát az egészségügy elkészítette, addigra az EU már módosította, így a magyar jogszabály nem jelent meg. Jelenleg a 97/43/Euratom (1997. június 30.) Európai Közösség-i határozat érvényes, amely az orvosságfizikusok képzését, a szakma elismerését, továbbá a diplomák kölcsönös elismerését (is) kötelezően írja elő. A harmonizálás részeként és az EFOMP követelményeknek megfelelően készítettük el saját alapszabályunkat úgy, hogy az a tagsági formát képzettséghez köti. Ez a diplomák kölcsönös elismerésére vonatkozó 1989-es EK határozat (89/48/EWG) miatt elengedhetetlen. Ekkor lett az elnevezésünk az IOMP-ben és az EFOMP-ban is használt angol elnevezésünkhöz (Hungarian Association of Medical Physicists) igazodva MBFT Magyar Orvosságfizikai Társaság. Sajnálatos, hogy az MBFT Alapszabály még az elnevezésünket is hibásan írta.

Éves konferenciák

Az éves konferenciáinkon a létszám eléggé stabilizálódott, azokon rendszeresen kb. 45 magyar orvosságfizikus vesz részt. Állandó elemnek tekinthető, hogy a konferenciakiadványok a Radiológiai Közlemények szupplementumaként jelennek meg. A kiadás költségeit hirdetésekkel tudtuk fedezni, azokhoz az államtól vagy az ORSI-től támogatást nem kapunk.

1997. október 30. és november 1. között (a londoni Clinical Science Foundation-nel) Debrecenben rendeztük IV. Konferenciánkat. A konferencia kiemelkedő eseménye volt Wambersie professzor úrnak, az ICRU elnökének sugárbiológiai előadás sorozata.

Az 1998-as éves konferenciánk (V. Hungarian Medical Physics Conference and Workshop) témája sugárvédelem, radiológiai diagnosztikai minőségügy és sugárterápia volt. Ezt Kecskeméten, október 29-31 között rendeztük az OMFb és a Clinical Science Foundation (London) támogatásával, több külföldi vendégelőadóval.

1999. november 4 - 6. között az OMFb támogatásával Pécsen rendeztük VI. Konferenciánkat. A sugárterápiás R&V (record and verify) rendszerekről angol, német és francia előadók beszéltek, új, konvolúciós számításon alapuló besugárzástervező rendszert ismertetett A. Cohen (USA). A „kitekintés” a nem-ionizáló sugárzások voltak.

A 2000. évi konferenciánkat (VII. Magyar Orvosságfizikus Konferencia, október 26-28.) az OMFb támogatásával Győrben tartottuk. A csütörtöki és pénteki előadásokat Győrben tartottuk, a szombati program színhelye a bécsi Donauspital volt. A szombati program előadói az osztrák kollégák voltak. A hat osztrák előadó három osztrák intézményt képviselt. Rajtuk kívül svájci és angol vendégelőadó színesítette a programot. A témák közül az intenzitás-moduláció, a 3D besugárzás-tervezés és a QA/QC kérdések mellett nagyon tanulságos volt a legnagyobb európai hagyománnyal rendelkező angol orvosságfizikus oktatási rendszer megismerése is.

Az orvosságosok szokásos évi találkozására 2001-ben Szombathelyen került sor október 25-27. között. A résztvevők száma nagyjából a szokásos, immár stabil létszám volt, ezúttal 37 fő (mindenki nem tudott eljönni, valakinek dolgozni is kell). Rendezvényünket a Mecénatúra támogatta. Tartalmi vonatkozásban két témát emelnék ki, nevezetesen az egész szombat délelőttöt kitöltő MR-t és a péntek délutáni sugárvédelemmel foglalkozó üléseket. A konferencia idejére sikerült a tavalyi, győri, konferencia anyagát is megjelentetni. Ennek kiadását hirdetésekéből tudtuk fedezni.

Egyéb tevékenységek

1997. Az Európai Közösséghez való csatlakozás számos jogharmonizációs problémát vet fel. Ennek csak egy része a szabványok harmonizálása. Ez szükség esetén nemcsak a meglévő szabványok átdolgozását, de esetenként azonos számon teljesen új szabvány elkészítését jelenti. Mintegy hat szabvány előterjesztőjeként (kidolgozóként), vagy a szakmai munkacsoport tagjaként vettünk részt ebben a munkában:

1998-ra kidolgoztuk az orvosságos létszámigényét (ez felölelte a sugárterápiát, az izotóp diagnosztikát és a röntgen diagnosztikát is), valamint a sugárterápia gépműszer előírásait is. Ez még ugyanennek az évnek júniusában jogszabályban meg is jelent.

Amint arról fentebb már volt szó, kidolgoztuk az orvosságos oktatási anyagot (curriculum és kompetenciák), és a kredit pontokat tartalmazó, folyamatos továbbképzést (CPD) értékelő táblázatot is. Mindezeket az EFOMP értékelte, kellően átfogónak és az európai követelményekkel összhangban lévőknek minősítette. Az egész oktatási anyag az 1997. évi (debreceni) konferencia anyagával együtt, a Radiológiai Közlemények 1998. évi 1. szupplementumaként jelent meg.

1999-ben - Társaságunk támogatásával - 23 fővel részt vettünk a kolozsvári Nyári Iskolán (Summer School. The Physics of Radiation Therapy. June 10-14, 1999, Cluj-Napoca, Romania). Az előadásokat jórészt az Egyesült Államokból a szakma legkiválóbbjai tartották. A rendezvényt az AAPM (American Association of Physicists in Medicine) és az IOMP (International Organization of Medical Physics) szponzorálta.

Világkongresszusok (World Cong. on Med. Physics and Biomedical Engineering)

Nizza, 1997. szept. 14-19.

1982 óta a két, sok szempontból rokon szakma, a medical physics és a bioengineering világkongresszióját 3 évenként közösen tartja. A kongresszusnak mintegy 2500 résztvevője volt. Tudományos programjában összesen kb. 2500 előadás és poszter (rövid előadással kiegészítve) szerepelt. Ezeket párhuzamosan, esetenként összesen 20 teremben tartották, ill. a posztereket további 8 teremben mutatták be. A tudományos program kb. 60 %-a a bioengineering különböző témaköreit ölelte fel, míg a fennmaradó rész volt az orvosságos. Ebben természetesen tükröződött az is, hogy az összesen 90 különböző témakörből több, mint 60 az orvosságos mérnököket érintette. Az orvosságosával kapcsolatosan volt néhány álm (pl. a proton besugárzás), de olyanok is,

amelyek már ma, vagy egy-két éven belül nálunk is valósággá lesznek/lehetnek: Monte Carlo módszer alkalmazása a pontos dóziseloszlás számításokban, a konformális besugárzási technika és a sztereotaktikus besugárzások. Ennek megfelelően a multileaf kollimátorok (MLC) gyors elterjedése, az ezzel együttjáró, pencil beam modell használó 3D besugárzástervező programok szükségessége és az ezek működtetéséhez és biztonságos alkalmazásához a QA/C kidolgozását már most figyelembe kell venni.

Ez a nizzai konferencia nekünk, magyaroknak San Antoniot (1988) idézi. Itt igen jó eséllyel pályázhattunk az 1994-es világkonferencia rendezésére. És éppen a két európai város (Budapest és Nizza) vetélkedése miatt – ahol a franciákat megelőztük - a nevető harmadik, Sao Paulo lett a győztes. A franciák '97-ben vigasztalódtak.

Chicago, 2000. július 23-28.

A világkongresszust teljesen elektronikus formában készítették elő. Már a regisztrálás is elektronikusan történt, és ugyanígy lehetett a szállásokat is foglalni és az anyagi részt rendezni. A kongresszusnak nem is készült nyomtatott proceedings-sze, a résztvevők az előadások kivonatát a helyszínen CD-n kapták meg, de az absztraktokhoz a regisztráltak személyi kódjuk alapján már a kongresszus előtt hozzájuthattak az Interneten, így a kongresszusra már az érdeklődési területüknek megfelelően felkészülve érkezhettek. Az előadásokat úgy szervezték, hogy ki-ki érdeklődésének megfelelően egy „track” mentén végig találjon a maga számára érdekes előadásokat. 22 ilyen track létezett, de még így is számos ütközés és átfedés volt, amit tovább nehezített számomra az is, hogy elsődleges feladatomban a nemzetközi szervezetekben való képviselő volt.

A kongresszus helyszíne a chicagói Navy Pier volt (a nagy tavak kereskedelmi hajózásának valamikori központja), amit átalakítva számos különböző nagyságú előadótermet nyertek, és maradt ezen kívül egy kb. 18000 m² nagyságú kiállítási terület is. Ezt jórészt medical physics kiállítók foglalták el. Igazi mammut konferencia: A résztvevők és az előadások száma kb. 4500, illetőleg 4000 volt.

Példaképpen héhány, a biofizikához „közeli” track:

- 01 Diagnostic Physics, Medical Imaging, and Image Processing
- 02 Radiation Therapy Physics
- 03 Radiation Safety & Protection
- 10 Electromagnetic Interactions
- 11 New Frontiers in Medical Physics and Biomedical Engineering
- 19 Education (medical physics and biomedical engineering)

Már ezek is távol vannak, de a többi annyira, mint Makó Chicagótól.

ZARÁND PÁL
a Szekció elnöke

ORVOSI-BIOLÓGIAI ULTRAHANG SZEKCIÓ

Alakulásának éve: 1972. Jelenlegi taglétszáma: 32 fő
Angol neve: Biomedical Ultrasound Section

A szekció képviselője: Szebeni Ágnes dr. megbízott elnök

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Alföldi Antal dr.	Gulyás Judit dr.	Marsovszky István dr.
Baranyai Tibor dr.	Gyenes Ágota dr.	Meskó Éva dr.
Baricza Sarolta dr.	Harmat György dr.	Németh János dr.
Bedros J. Róbert dr.	Hegyesi Jolán dr.	Palkó András dr.
Demeter Jolán dr.	Hetényi Gábor dr.	Pálfy Imre dr.
Emri Miklós	Homola László dr.	Ruzsicska Zsolt dr.
Fodor Magdolna dr.	Inovay János dr.	Székely György dr.
Follmann Piroska dr.	Juricskay Istvánné dr.	Tóth Zoltán dr.
Füredi Béla dr.	Kálmán Zsuzsanna dr.	Vadnai Marianna dr.
Göblyös Péter dr.	Kövi Rita dr.	Várkonyi Péter dr.
	Kóhalmi József dr.	

Társaságunk Orvosi-Biológiai Ultrahang Szekciója a tárgyidőszakban is szorosan együttműködött a Magyar Ultrahang Társasággal (MUT), valamint a Magyar Gastroenterológiai Társaság (MGT) UH Szekciójával:

- Közös tudományos üléseket szerveztünk
- Márciusban megtartottuk az ultrahangdiagnosztikai alaptanfolyamot, melyet évek óta rendszeresen megszervezünk és továbbfejlesztünk
- Tagjaink több hazai és nemzetközi kongresszuson tartottak előadásokat, ezeken különböző szekciókat vezettek illetve résztvettek tudományos és szervező bizottságaikban
- Az elmúlt években kidolgozott alapelvekre támaszkodva tárgyalásokat folytattunk különböző szakmai kollégiumokkal az UH oktatás és működési engedélyek egységesítésére. Ezek ígéretesen alakulnak, de még nem tekinthetők befejezettek
- Szebeni Ágnes számára (aki egyúttal a MUT és a MGT UH Szekciója tb. elnöke is) a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kara egyetemi magántanári címet adományozott.

A MUT-al közös szakmai munkáról részletes beszámoló található a 8. fejezetben.

SZEBENI ÁGNES
a MBFT OBUSZ mb. elnöke

A RADIOÖKOLÓGIAI SZEKCIÓ MUNKÁJA

Alakulásának éve: 1992. Jelenlegi taglétszáma: 21 fő
Angol neve: Section of Radioecology

Elnök: Csejteiné dr Béres Csilla
Titkár: Fenyvesi András dr.

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Antal Károly dr	Diósi Gábor	Kónya József dr
Bujtás Györgyné dr.	Hakl József	Majorné Nagy Noémi dr
Capote-Cuellar Antonio	Iglóváriné Molnár Mária	Nényei Árpád
Csige István dr.	Joó Pál dr.	Somlai János dr.
Czégeni Árpád Attila dr.	Kanyár Béla dr.	Szerbin Pével dr.
Déri Zsolt	Kerekes Andor dr.	Ugron Ágota
	Koblingerné Bokori Edit	

A MBFT Radioökológiai Szekciója tagjai és pártoló tagjai részére az alábbi szakmai összejöveteleket szervezte az elmúlt időszakban:

Szekcióülés 2000. március 30-án.

Beszámoló hangzott el az 1999. évi tevékenységről, s megvitatták a 2000. esztendőre tervezett programokat. A Társaság Alapszabályának megváltozása miatt újra kellett választani két fő küldöttet, akik mandátumuk lejártáig a MBFT Küldöttközgyűlésein a Radioökológiai Szekciót képviselik a továbbiakban. A szekció tagsága Somlai Jánost és Bokor Editet választotta meg küldöttnek, s egyúttal megbízta őket, képviseljék a szekció tagságának azt az álláspontját, hogy a kislétszámú szakterületeket reprezentáló szekciók fennmaradása érdekében a MBFT Alapszabályában a szekciók számára meghatározott minimális létszámot 15 főről 10-re kellene csökkenteni.

Ismertetésre kerültek a közeljövő szakmai szereplési lehetőségei: a Debrecenben sorra kerülő 2000. évi Magyar Ökológus Kongresszus radioökológiai szekciójában ill. a 2000. augusztus 26-30. között Keszthelyen megrendező VI. ESNA Konferencián. Felmerült egy szakmai látogatást terve a MTA KFKI dinamikus neutronradiográfiás berendezése és annak alkalmazásainak megismerésére, továbbá egy 2001-ben esetleg megvalósítandó csernobili szakmai út szervezése a 15 éve bekövetkezett nukleáris katasztrófa következményeinek helyszíni tanulmányozására.

Szekcióösszejövetel a KFKI Atomenergia Kutatóintézetében 2000. november 10-én. Az itt elhangzott előadások:

Balaskó Márton: A dinamikus neutron, röntgen és gamma radiográfiai mérések fizikai és technikai alapjai, valamint

Kőrösi Ferenc: Dinamikus neutron radiográfia a biológiai és ökológiai kutatásokban. Ezt követően lehetőség volt az atomreaktor és a mérőállomás megtekintésére is.

Az ERASMUS program keretében radioökológiai témakörben 2001. október 11-én a Veszprémi Egyetem Radiokémiai tanszékének vendégeként *Prof. Gregor Zibold* (Fachhochschule Ravensburg-Weingarten, Physikalische Technik): Radiocaesium Transport in Forest Ecosystems címmel tartott előadást, amelyre Kanyár Béla professzor meghívta a szekció valamennyi tagját is.

CSEJTEINE BERES CSILLA
a Szekció elnöke

A SEJTANALITIKAI SZEKCIÓ

Alakulásának éve: 1995. Jelenlegi taglétszáma: 31 fő
Angol neve: Cell Analysis Section

Elnök: Szöllösi János dr.
Titkár: Molnár Béla dr. (1999-ig Mátyus László dr.)

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Bacsó Zsolt József dr.	Kocsis Zsuzsanna dr.	Nagy Péter
Bakos Ágnes	Krekk Zsuzsanna	Sebestyén Zsolt
Bíró Anna	Ladányi András dr.	Szabó Gábor dr.
Bocsi József dr.	Lakatos Zsuzsanna dr.	Szepessy Edit
Damjanovich Sándor dr.	Lustyik György dr.	Tárnok Attila dr.
Erdei Anna	Matkó János dr.	Trón Lajos dr.
Gyürüs Péter dr.	Márián Teréz dr.	Varga Viktor Sebestyén
Jenei Attila dr.	Mátyus László dr.	Vámosi György
Jobst Kázmér dr.	Mihalik Rudolf dr.	Vereb György dr.
Kappelmayr János dr.	Molnár József dr.	

A szekció a tárgyidőszakban két önálló konferenciát rendezett Magyar Sejtanalitikai Konferencia néven (mindkettő Budapesten volt, az I. 1998. május 28-30-ig, a II. 2000. május 4-6. között), s egy nagyszerű, az International Society of Analytical Cytology által támogatott nemzetközi konferencia házigazdája volt Future Trends in Quantitative Cytology for Clinical and Research Application címmel 1999. május 13-16. között a Hortobágyon. (Utóbbi kettőről részletes beszámoló szerepel a 4. fejezetben.)

2001-ben a szekció tagjainak részvételével képviselte magát országos (MBFT) és nemzetköz (ISAC) rendezvényeken. Vereb György a Biofizikai Társaság ülésén plenáris előadást tartott.

A II. Magyar Sejtanalitikai Konferencia Abstractjai megjelentek a Clinical Communications in Cytometry folyóiratban citálható abstractként. A Sejtanalitikai Szekció előkészítette Web oldalának tartalmát és szerződést kötött annak elkészítésére. Ez a WEB site fontos információ, módszer csere fórumnak készül a szekció tagjai számára.

A 2002. évi III. Magyar Sejtanalitikai Konferencia időpontja fixálódott (2002.máj. 16-18), szervezése elkezdődött. a MBFT Sejtanalitikai Szekciója és a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar II. Belgyógyászati Klinika Sejtanalitikai Laboratóriuma együttműködésében ugyancsak Budapesten, az MSD Oktató Központban. Ezen a fórumon a hagyományos képalkotó technológiák mellett új, sejtszöveti (laser microdissection), sejt funkcionális jellemzési eljárások (proteomics, cDNA chip) bemutatásán lesz a fő hangsúly.

MOLNÁR BÉLA
szekciótitkár

A SUGÁRBIOLÓGIAI SZEKCIÓ RENDEZVÉNYEI

Alakulásának éve: 1973. Jelenlegi taglétszáma: 32 fő
Angol neve: Section of Radiobiology

Elnök: Gázsó Lajos dr.
Titkár: Sáfrány Géza dr.

Tagjai (részletes adatok a 15. fejezetbeli MBFT tagnévsorban):

Antal Sára dr.	Gidáli Júlia dr.	Kutas László dr.
Bakos József	Gyarmathy László dr.	Lumniczky Katalin dr.
Bertók Lóránd dr.	Hernádi Ferenc dr.	Milassin Tamás dr.
Bodó Katalin dr.	Hidvégi Egon dr.	Móriczné Sárdy Márta
Bogdándi Enikő Noémi	Horváth Győző dr.	Mózsa Szabolcs dr.
Dám Annamária dr.	Kadeczkine Havas Sonja dr.	Pellet Sándor dr.
Drahos Ágnes dr.	Koszorus László	Polonyi István dr.
Egyed Jenő dr.	Köteles György dr.	Temesi Alfréda dr.
Farkas Gyöngyi dr.	Kőrösi Ferenc dr.	Thuróczy György dr.
Gachályi András	Kubinyi Andrásné dr.	Tigyi József dr.

A szekció a tárgyidőszakban is rendszeresen szervezett tudományos üléseket, különféle beszámolókat.

Az 1998. június 2-i vezetőségválasztással egybekötött ülésen Gázsó Lajos – akkori szekciótitkár - beszámolója hangzott el a szekció tevékenységéről a megelőző négy évben, majd sor került az új szekcióvezetőség és a küldöttek megválasztására a MBFT 1998. évi tisztújító küldöttközgyűlésére.

Az ülés tudományos programja:

Koblinger László és Köteles György: A küszöbnélküli lineáris dózishatás kritikája (statisztika – sugárbiológia) című előadás volt.

A Magyar Tudomány Napja 1998. évi rendezvénysorozatához kapcsolódóan november 13-án volt egy “A sugárbiológia aktuális kérdései” című, az OKK-OSSKI-val közösen szervezett tudományos találkozó.

Programja:

Sáfrány Géza: Az ionizáló sugárzás késői hatásainak molekuláris szintű vizsgálata.

Gázsó Lajos: Környezeti sugárbiológia.

A Membrán Szekcióval közösen szervezett tudományos ülésre került sor 1999. februárjában, külföldi előadó részvételével. (Tudományos programjának részletei a Membrán Szekció beszámolójánál.)

Újabb szakmai összejevetel és küldöttválasztás volt 2000. március 29-én, ahol *Gázsó Lajos*: “Csernobil közelről” című útibeszámolóját hallgathatták meg a jelenlévők.

Az OKI-OSSKI F fiatal sugárbiológusok fóruma és a szekció közös szervezésében 2000-ben összesen hét alkalommal volt továbbképző előadás a sugárbiológia aktuális témaköreiből. E rendezvénysorozat keretében került sor október 10-én:

Rontó Györgyi: Magaslégköri ózonsökkenés okai és következményei című előadására.

2001-ben a MBFT Sugárbiológiai Szekciója az alábbi előadásokat szervezte:

Kiss István: A sugaras élelmiszertartósítás alkalmazási területei, és

Gázsó Lajos: A sugártechnológia alkalmazásainak mikrobiológiai alapjai (április 9.)

Gázsó Lajos: Orvosi eszközök sugársterilizáló dózisának validálása és auditálása (április 24.)

Takaji Ikushima (Kyoto University): Cellular response to low-dose radiation (okt. 8.)

Sarah Baatout (Radiation Protection Research Unit. Mol, Belgium): Enhanced radiation-induced apoptosis of leukaemic cell lines after treatment with antioxidants (november 13.) és

E. Sage (Inst.Curie,Center Universitaire, Orsay, Franciaország): Distribution and repair of bipyrimide photoproducts in solar UV-irradiated mammalian cells. Possible role of dewar photoproducts in solar mutagenesis (december 5.).

2001. június 26-án Intézetünk 40 munkatársa részére szakmai kirándulást szerveztünk Debrecenbe, meglátogattuk a DISPOMEDICOR Rt. Sugársterilizáló Üzemét és az MTA ATOMKI Ciklotronját.

GAZSÓ LAJOS
a Sugárbiológiai Szekció elnöke